

своето дѣло. Трѣбало би, обаче, за това да се обезпечи на България едно сѫществоване повече или по-малко независимо; инакъ тя би се изложила на опасността да бѫде изтрѣбена тя отъ своите джелати. Мнѣнието, че извѣршениетѣ въ България отъ турцитѣ свирѣпства сѫ дѣло на минимитѣ турски реформатори въ Цариградъ, се усилва дори и отъ цариградския кореспондентъ на лондонския „Times“ въ една кореспонденция отъ Терапия, съ дата 10 октомврия, обнародвана на 17 въ той вѣстникъ.

Ето що четемъ тамъ:

„Дѣйствителната истина е, че тия свирѣпства въ България, ако имъ потрѣсимъ първоначалния източникъ, може да се докаже, че сѫ по-скоро обмислено дѣло на самото правителство, отколкото внезапно избухване отъ страсти у турското население; и напразно дипломацията ще чака да дойде Портата да обвини сама себе си. Може да се докаже, че черкезитѣ и други диваци бѣха настанени прѣди много години посрѣдь българитѣ съ цѣль да тероризиратъ безобидното и трудолюбиво това население, и че, когато това послѣдното, възбудено отъ вършениетѣ съ него злоупотрѣбения и озлобления, послуша побужденията на нѣкои ужъ освободители и се впусна леко въ едно недозрѣло движение, дивацитѣ бидоха въоружени и се обѣрнаха срѣщу беззащитното население при агенти отъ едно правителство, което имаше приготвена войска и което изпрати и сега таквизъ въ много по-голѣмъ размѣръ, отколкото трѣбаше въ размирениетѣ мѣста, ако дѣйствително намѣрението му е било само да потуши възстанието, а не, по-скоро, да прѣдотврати разпространението му съ кланета общи и безъ никаква разлика“.

*

Всичко това за българитѣ е една истина вѣнъ отъ всѣко съмнѣние. Ако за чужденцитѣ остава още нѣкое съмнѣние, слѣднитѣ точки ще могатъ да разсѣять и това съмнѣние.

1-о. Турскитѣ власти, както и турското правителство въ Цариградъ,увѣдомени вѣреме за разположенията на мусулманитѣ спрѣмо християнитѣ, се прѣсториха, че нищо не знаятъ.

2-о. Цѣла България пострада, вслѣдствие на приготвеното избухване на турския фанатизъмъ. Но полето, въ което се разигра най-дивата и най-кървавата драма въ нашия вѣкъ, се про-